

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rasti, male stvari, a nesloga svo pokvari. Narodna poslovice.

glasni, pripisana itd. je fraziranja se na temelju bog članika ili po dogovoru.

za predbroju, oglašje itd. so naputalom ili položen post. Medionica u Beču administracija lista u Pulu.

naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

list na vrijeme, ne prima, to javi odpravništvo i imenom plaćati, ako se izdaje poštarni, tako se izdaje napise „Reklamacija“.

svog računa br. 847-849. telefon tiskare broj 38.

Izlazi svakog četvrtka o podnu.

Netiskani dopisi se ne vraćaju a opodpisani ne tiskaju, a neiskriveni ne primaju. Predplata se poštarnomu stoji 10 K u obće, na godinu 6 K za seljake, ili K 5- odn. K 2-50 na pol godine. Izvan carovino više poštarnina plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji to h, zaostali 20 h, kol u Puli, toll izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.“ (Via Giulia br. 1), kamo noka se naslovljuje sva pisama i predplato.

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Bandić u Trstu (Via Crociera Dr. 1, II. kat).

Ivan Trnski.

Malo iza ponoći od sriede na četvrtak juna umro je u Zagrebu posljednji „Trnski“ pjesnik Ivan Trnski. Bio je do riedku starost 97 godina. Po zvanju je vojnik, po časti vitez i pukovnik, rodoljublju i knjigi otmeh Hrvat i pjesnik.

Kad je Trnski bio mladić, onda je u onjoj Hrvatskoj bila obladala misao, da svi, koji se čute Hrvati, Slovenci i sjajedine pod jedno ime „ilirsko“.

U odusjevljeni „ilirci“ budili su narod smami i pripovjerkami za narod, a najboljim bio je Ivan Trnski. S m je eto legao u grob poslednji „ilirski“. Malen po stasu, bio je ljuta srca. nu jelačić bio je Trnski pobočnik (mutant).

Kad je razvojačilo stare Graničare, bio peko doba još u službi onog povjerenika, što je uredjivalo odnošaje za prisajenje Krajinu civilnoj vlasti Hrvatske novine.

Stare dane, uvijek bistar i dosta zdrav, to je nježnu brigu dobre hčerke, koja uvijek bila uz njega.

Od Ivana Trnskoga ostaje nam sila snih pjesama, kroz koje se kao crvena provlače bojas uspomena našega naroda. Ostaju nam neizbrisive u pameti gove kitice o Milošu Obiliću i Nikoli uskom: „Pod čadorom padu Turci, — le mrtav car — Turaka, — a odasvud kitice jure — na Miloša na junaka“. — vo opet mrtva cara — pod čadorom d Sigetom — a na Turke glé udara Umriet pošav Zrinski s četom“. Od Trnskoga je i poznata koračnica „Banovci, o j junaci“.

Trnski u svom Zarkom rodoljublju osobito je milovao našu Istru, te se je u svakoj zgodi s nama radovao i žalovao. I naš skromni list počastio je često svojom suradnjom, poslavši nam koju svoju pjesmicu, kojom bi dao oduška svojoj plemenitoj duši nad kojom našom narodnom stečevinom u Istri.

Slava našemu posljednjem Ilircu! Častan mu spomen u hrvatskom narodu!

U spomen ovog odličnog Hrvata primili smo od jednog narodnog zastupnika i hrvatskog pjesnika ovu pjesmicu:

Na grobu Ivana Trnskoga.

I Tebi vrijeme samrtno biće na vjeke skrha, al duh Tvoj snažni ko sjajna zvijezda na hrvatskom nebu mladjem naraštaju put će kazivat, kako se vjeri i narodu služi. Slava Ti vječna, Hrvata diko, za koje slavno živio jesit!

V. J. P.

Hrvatski i slovenski visokoškolski iz Istre.

Za informaciju hrvatske i slovenske istarske javnosti, a još više za informaciju ovogodišnjim abiturijentima istarskim iznašamo evo malu statistiku našeg djaštva na visokim školama uz neke opaske.

U statistici osvrćemo se na 3 momenta: 1. na kotare iz kojih su pojedinci; 2. na mjesta, gdje naši visokoškolski uče; 3. na struku, kojoj se posvetiša. Broj hrvatsko-slovenskog istarskog djaštva na visokim školama iznaša 136. Porazvrstimo li ih po kotarima Istre, otpada na kotar Volosko 29 djaka; na Lošinj-Krk 52; na Pazin 24; na Pulj 11; na Kopar 15; na Poreč 5.

raznih rasloga, ovisnih poglavito od crkvenih poglavara i naročitim naredbami, pod prietnjom suspensije sa strane istoga toga biskupa. Da je tako činio i pod pritiskom predstavnika državne vlasti, s njekejih političkih razloga, vidi se s toga, što su svi javni glasovi, koji su se dizali u slavenskih novinah proti njegovomu odnosnomu postupku bili zapljenjivani; a da to ne bijaše zato, da se očuva biskupsku čast i vlast, vidi se odatle, što su napadaji talijanskih novina, pravi napadaji i uvrijede na slovenske biskupe, koji su se bud koliko prijaznim pokazivali slavenskomu bogoslužju, imali stobodan prolaz, to jest nisu bili zapljenjivani.

Koliko je koristna slavenska služba Božja za samu crkvu i vjoru.

6. Korist slavenskoga bogoslužja u rimokatoličkoj crkvi za istu crkvu i vjeru tako je velika, da ne treba o njoj niti govoriti. Dosta je pozvati se na ono, što je već do sad rečeno u ovoj spomenici. Tu korist uvidjeli su sv. oca pape, koji su pritužbu proti sv. braći Ćirilu i Metodu radi uvedanja slavenskoga bogoslužja ne samo odbili, nego isto slavensko bogoslužje odobrili

i najviše našeg djaštva ima u Zagrebu i to 53, koji su svi pravnici. Zatim dolazi Beč, gdje ih imade 37 raznih struka. Zatim Gradac sa 18 djaka; Prag sa 14; Gorica sa 9; Zadar 4; Križevci 1. Prije nego predjemo na podjelbu po strukama, osvrnut ćemo se na mjesta, koja naše djaštvo bira. Kako je vidno, najveći je broj našeg djaštva u Zagrebu, što mora da bude, jer je Zagreb našo kulturno središte, jer je tu naše sveučilište, jer hoćemo da si izvojtimo reciprocitet zagrebačkog sveučilišta, a to ćemo postići samo, ako to sveučilište u što većem broju polazimo i ako pokazemo, da nam je neophodno nužno. To je najjači razlog, zašto istarsko djaštvo grne u Zagreb. Drugi razlog je taj, što je naš djak većinom siromašan, pa u Zagrebu lakše živi nego u drugom kojem gradu, a to je momenat, koji sigurno mnogo odlučuje kod djaka pri izboru mjesta studija. Možemo samo najtoplije preporučiti, da se i nadalje što više polazi naša metropola.

Niti proti tome nemamo ništa, da nekoliko naših ljudi studira u Beču, jer u što većem središtu studira, to više možeš da se koristiš, da se izobraziš. Ali nek nas to ne zavadija. Beč je veliko kulturno središte, koje pruža mladom čovjeku sve za čim mu mlada duša čezne, ali samo su Nijemcu sirom otvorena vrata k svim vrelima izobrazbe, jer koliko prima mladić iz knjige, iz ustiju profesora, iz raznih institucija, toliko prima i iz društva, a baš je to' bečko društvo slavenskog djaku sasna zatvoreno. Konačno moramo priznati, da je Beč njemačko središte, a kao takovo može da djeluje samo germanskim imperialističkim duhom.

Zato i opažamo, da su naši kolege u Beču upravo upućeni na ono par lokala,

kamo zalaze. Čuteć se osamljeni, tuđji, stvore svoju koloniju i zatvore se u se. Naša bi želja bila, da se koliko moguće klonimo Beča, kao što uopće njemačkih središta, pa da polazimo slavenska sveučilišta osobito Zagreb i Prag eventualno Lajov i Krakov to Brno.

Dok polazak u Beč shvaćamo i s jedne strane opravdavamo, ne možemo da odobrimo polazak građackih visokih škola. Tu se je odveć jasno ispojjilo zgoljno neprijaateljstvo prema Slavenima, koji na sveučilištu, toli na ulici. Pa i kad toga ne bi bilo, Gradac ne bi mogao da privlači našeg djaka. On nije zapravo nikakvo kulturno središte, život sam u njom je višo manje malogradske, pa ni onih viših pogleda i sprama za život i rad, što ih trebamo ne možemo da u tom mjestu dobijemo. I vidimo, da Gradac danas slovensko djaštvo sasna napušta, pa grne u Prag. I sasna opravdano. Kada mogu živjeti u Graecu, mogu i u Pragu; pa kada mi jedno mjesto ništa ne pruža, zašto da ga ne ostavim i odem u drugo, koje mi može da pruži sve za čim težimo. Što se tiče pogodnosti studiranja u Pragu, ne ćemo da ovdje potanko iznašamo, već upućujemo na brošuru, koju će izdati hrv. akad. društvo „Hrvat“ u Pragu. U toj će brošuri biti izneseno sve ono, što je potrebno, da znađe abiturijent u Pragu, kada se odlučuje, da u tom mjestu studira (Materialno pitanje; uputa o svim visokim školama u Pragu; o zapisu; o životu Hrvata u Pragu kao i ostalih Slavena; što pruža Prag Slavenu; što specialno nama itd.). Preporučamo, da si svatko tu brošuru nabavi i ako ne misli u Prag.

Promatramo li istarsko djaštvo po strukama, vidimo, da imade 85 pravnika, od tih su 4 ove godine svršili; 13 filsofa; 13 teologa; 9 farmaceuta; 6 medicinara;

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

Po navedenom je dakle biskup Flapp, — nega je u kojećem, n. pr. u porabi Rila, bio sliedio pokojni biskup tračanski vjerna, — tjerao svoje namjere i prije nego li su izašli budi kakvi dekreti sa strane sabora za obredje, tičući se porabe slavenskoga jezika u crkvah. A kad su prvi ovi dekreti izašli god. 1898., onda ih tako tumacio, da je njekim načinom svedio, što je već prije neovlašteno učinio, i zato zadnji tračak slavenskomu jeziku, gdje još bijaše u crkvah njegovo biskupije, i to kratkim potszom pera, bez ikvih daljnjih iztraživanja, bez ikakva nastatovanja odnošaja na ličih mjesta, bez ikakva obzira na čuvstvanje i opravdanje i mnogobrojne molbe odnosnih njegovih vjernika, na žalost njemu u paktvu vjerenih, uztrditi „Nullibi viget“ u svoja „Ordo ad divina... pro Dioc. Par. l. 1897.“ pag. 8. Lthko je al ujedno i dostojno jednoga katoličkoga biskupa uztrditi, da nigdje ne postoji poraba slavenskoga jezika, pošto se je ukinula i satrla s

i pohvalili, i istu sv. braću najvećmi častmi odlikovali. To su uvidjali i činom potvrdili naročito sv. oca pape Hadrijan II. i Ivan VIII. od najstarijih, Benedikt XIV. od novijih, i najnoviji, posljednji Pio IX. i Lav XIII. To je priznao i sv. sbor za širenje vjere, izričito među ostalim sa svojom naredbom 29. septembra 1804. upravljenom na biskupa Rakamarića, kojom mu je naredio, da nastoji da se sačuva obred rimski sa slavenskim jezikom, koji bijaše na korist katoličkoj vjere, da heresije XVI. stoljetja ne utjane u ono strano. I dočim je sv. sbor taj obred proglasio kao spasonosan proti herezizam XVI. stoljetja, i preporučio biskupu da ga i nadalje očuva, pokazao je, da ga smatra spasonosnim također za napried, proti onakovim ili sličnim i u opće herezizam, i to ne samo u onoj biskupiji, nego svuda, kuda živi narod jednak onomu, koji živi u biskupiji, kojom je onda upravljao biskup Rakamarić, dakle i u Istri. Suglasno sa sv. Stolcom i sa sv. sborom za širenje vjere izrazilo se je već navedeni, pravedni i nepristrani, samo za dobro svete crkve i vjere zauzeli, biskup koparski Naldini sa prije navedeni

nimi kratkimi riečmi o koristi slavenskoga bogoslužja. A tako li slično izrazili su se premnogi biskupi biskupija istarskih, o čem se svak može uvjeriti iz izvještaja, koje su podastrijali sv. Stolcu posle svojih kanoničkih vizitacija. S istih razloga je stalno i sudanji biskup Krčki Anton Mahnić, u sporazumu sa sv. Stolcom uredio slavensku službu Božju u svojoj biskupiji, te je ondje zavladao mir i red, izazvan nekoliko nezadovoljnika vladajuće talijanske stranke i od njih zavedenih, kojim je do svoga prije stalo nbo do crkvo i vjere. On, prije nego li je postao biskupom on biskupije, bio je poznat kao voliki zagovornik svoje obloge latinskoga bogoslužja, ali postavši biskup i putujući po svojoj biskupiji uvjerio se je od koliko je potreba i koristi kod hrvatskoga i slovenskoga naroda slavenski bogoslužni jezik, i obratno kolli štetno djeluje i mogao bi djelovati, kad bi se proti svakom čuvstvu pravice i obzira htjeli sitom uveštati kod istoga naroda latinski jezik u službi Božjoj. A što valja za njegovo biskupiju, to valja u istoj mjeri za Hrvatu i Slovenca ostalih biskupija Istre. I nek se niko ne vara. (Sledi.)

3 tehničara (geodeti); 3 veterinaru (1 svr-
šio); 3 na bodenkulturu; 1 na gospodarskoj
školi. Po tome je najviše pravnik, pa flo-
sofa i teologa, dok su prirodne nauke vrlo
slabo zastupane, a na nekim se poljima
vidi potpuna manjkavost (tehnička ospos-
m. goodesije, trg. škole i akademije, gos-
pod. škole).

Da je toliki broj pravnika prema broju
djaka ostalih struka dade se protumačiti
tim, što su mjesta sudacka, advokatska i
druga, za koja se zahtijeva pravnička na-
obrazba bila dosad ili popunjivana od na-
ših narodnih neprijatelja ili nisu u opće
bila popunjena. Drugi je uzrok velike pro-
dukcije pravnička siromaštvo djaka, a
možda donekle i konservativno nazoranje,
da se pravo može i kod kuće učiti. Istina
da pravo ne veže formalno na predavanje,
kao što filozofija i tehnika, ali su pravnička
predavanja ne manje važna za strukovnu
i opću naobrazbu. U opće ne bismo pre-
poručili nikomu, da na ovaj način uči.
Bolje bi po našem mnijenju u opće ne
polaziti universe nego upisati se, pa sje-
djeti kod kuće, a da universa i ne vidiš.
Sasma naravski da takva što imade loših
posljedica a to su: hiperprodukcija prav-
nika, nedostatak strukovne naobrazbe, ne
biranje struke po zvanju već po lagodno-
sti. Naglašavamo: nitko ne bira pravo
a ispričom učio bi drugu struku, ali ne-
mam sredstava*. Tko može, da izdrži na
univerzitetu, može da bira struku, koju želi,
jer studiranje ne svim strukama od prilike
jednako stoji, a tko nema sredstava, da
boravi bar veći dio vremena na univerzitetu,
nek se ogleda za drugim praktičnijim stru-
kama, koje može da izuči bez velikih tro-
škova, te koje mu mogu donijeti isto tako
lijepu budućnost, a i narodu će moći ko-
ristiti.

Pri biranju struka imajmo na umu i
faktičnu potrebu našeg naroda i naše zem-
lje. Istra treba narodnih svećenika, treba
liječnika, narodnih sinova, koji će poznati
narod, njegov život, njegovu dušu sa svim
tamnim i svijetlim kutovima, jer zdravlje
tjelosno ima svoj korijen u zdravlju duše.
Trebalo bi da se ide na tehniku, ali ne
Trebalo bi da se ide na tehniku, tim više što
se risaže uči na gimnaziji, a ono malo
geometrije što se više zahjeva može da
se prouči lako.

Nadalje je veliki nedostatak trgovački-
i gospodarski izobrazbenih ljudi. Dosadašnji
naši radnici na gospodarskom polju jesu
većim djelom nestrukovnjaci, ljudi, koji su
uvidjev potrebu sami se izobrazili. Zato
nek se od sada naši ljudi više posveđuju
trgovini i gospodarstvu. Abiturijenti mogu
ići na trgovačko akademije i na eksportnu
akademiju. Za ostale trgovačke i gos-
podarske škole ne treba maturo već negdje
4 negdje 6 razreda srednje škole. Te nauke
traju mnogo manje vremena nego nauke
sveučilišne. Čovjek je prije gotov i uz
manje traskova, a ima lijepu budućnost.
Mladici, koji svrši trgovačko akademiju
otvorena su vrata gospodarskih privatnih
i javnih zavoda, trgovačkih kuća, novčanih
zavoda itd. Često se čuje: učio bih trgo-
vacku školu, ali gdje ću dobiti mjesta?
Ta imamo pred sobom Trst, Rijeku, Pulj.
Mi mora da uzmemo već jedanput na ni-
šan ovu gradove, pa da u njima potražimo
blago sebi i našem narodu. A i unutra-
nja Istra jest široko i nelzoran polje, koje
čeka na ljude spremne i gospodarski na-
obražene, da im pruži svoje blago.

Iznasav o nekoliko općenitih opazaka,
upozorujemo one, koji bi htjeli da imaju
podrobniji informacija, da se obrate na
Blaža Posodolu, Služ, Istra.

Club hrvatskih akademikara
iz Istra u Prag.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Veliki koncert za hrvatske škole.
Naša narodna društva u Pulji nisu se mogli
ljepše odužiti našim: celom slavenskom
rodu u Pulji, nego li onim sjajnim kon-
certom, što ga pod pokroviteljstvom milo-
stive gospodje našeg dionog gopara Nika
Mardesića priredite prošle nedjelje u vrtu
Narodnog Doma za materiniku slavjansku
riječ. Koncert taj pretvorio se u pravo
narodno slavlje. Bez prešjerivanja ističemo,
da nismo nikada vidjeli na okupu toliki
slavjanskih rodoljubnih duša, kao tog dana;
gornji i dolnji prostrani vrt Narodnog
Doma bili su prepuni rodoljubnog občin-
stva. Ulaznice njih — 2000 — bile su
rasprodane sve do jedne. A mnogi, koji
zakasniše rado plaćahu i preko ulaznice
od 40 para, samo da prisustvuju zapavi i
ne zalise truda stojeće slušati liepi pjev
u rodnoj riječi. Ona veselost, ono natje-
canje oko tombole, srećolova, šaljive pošte,
zadalo je našim rodoljubnim gospodjicama
vraskog posla, ali sve su to obavljale živim
srećom i rodoljubnim ushitom za materin-
sku riječ i nisu prestale dok nisu sve ras-
prodale. I još bi bilo rasprodane, jer se
te večeri svo občinstvo ko elektrizovano
natjecalo i žarkim čuvstvom zanosilo za
materiniku riječ. Zato i je iz te rodoljubne
borbe kapnulo u krilo materiniku riječi do
1200 kruna čistoga sitniša. Taj neoteki-
vani uspjeh zrealo se isto večeri na licima
priredjivača, pomagačica i pomagača, a
osobito našega gopara Nika i njegove ro-
doljubne gospodje, koji skratise svoje od-
moranje u pitomoj Komizi sanio da uve-
ličaju ovu narodnu slavu i doprinesu što
više sa ostalim vrijednim trudbenicima mo-
ralnom i materijalnom uspjehu. Narodna
hvala i priznanje svima!

Velika i velika hvala ide posebice našim
požrtvovanim pjevačicama i pjevačima, koji
su ne žaleć truda, uz pratnju glazbe c. i k.
ratne mornarice, onako liepo i precizno u
materinjskoj riječi izveli teške i naporena ko-
made hrvatskih, slovenskih i českih pje-
sama. Time su sebi i rodu iskazali naj-
ljepšu čast i osvjetalili naše slavno slaven-
sko pleme. U svem tomu pak imade po-
najveću zaslugu naš vrijedni i neutrudivi
kapelnik g. Hrabroslav O. Vogrić, koji je
kroz dva mjeseca, što je medju nama,
znao zamjernom vještinom uvježbati ženski
i muški zbor onako teške ali liepe i birane
glazbene komade kao „Maričino“ i svoju
skladbu „Kraljevstvo tvoje“. Zahvalno ob-
činstvo i je zato g. Vogrića iz svakog ko-
mada pozdravljalo burnim odobravanjem i
živio-klicima, te je morao iz svakog ko-
mada barem sinele opetovati. Bilo je to
pjevačkom zboru doduša naporno, ali se
vidjelo, da to čine s oduševljenjem radi
neotekivanog odziva našeg občinstva. Bog
jih poživlji i ostali i nadalje na okupu na
diku i slavu slavjanskom rodu sa svojim
vrsnim učiteljom Vogrićem.

Završujuć ovaj kratki prikaz nedjeljne
narodne slave naglasujemo, da naša narodna
društva i Slaveni Pule nisu mogli liepše
proslaviti narodni blagdan naših sveti-
telja Cirila i Metoda!

Djački koncert. Na drž. gimnaziji i
realci u Pulji ima mnogo naših učenika i
učenica. To so djeca većinom siromašnih
roditelja, koji je ne mogu školati izvan
Pule.

Država je davala do sada K 4800, za
ubage djake, kojom svotom kupilo bi se
knjige, otiela i davalo objed. Država, je
sada to promienila tako, da će oteele do-
biti siromašni djaci podpore od 60-120 K
na godinu, što se odluč tekom godnje,
kojem učeniku ima se dati podpora. Usljed
te preinake, morat će i siromašni djak na
početku godine kupiti sam, knjige. A od-
kuda takav siromak da smogne 60—80
kruna?

Ta okolnost prisilla je naše djake, da
osnuju podporni fond. U tu svrhu odlučili
su naši djaci i djakinje sabirati novac i
dati svake g-dine po koju zabavnu večer,
koje čisti dobitak bi se uporabio za siro-
mašne djake. Ovaj plemeniti naum naših
djaka je u svakom pogledu hvale, vriedan
i zaslužuje obilnu podporu od svih, u što
se pouzdano nadaju od našeg rodoljubnog
občinstva.

Takvu prvu zabavnu večer priredjuju
slavenski abiturijenti u Pulji u subotu dne
9. t. mj. u dvorani Narodnog Doma. Pro-
gram je vrlo bogat i biran, a izvadjuje ga
pjevanjem hrvatskih, slovenskih i českih
pjesama, deklamovanjem, i sviranjem djaci
i djakinje uz blagohotno sudjelovanje go-
spodjice sestara Paskoljavić i Antice Alaić-
Alačević pratnjom na glasoviru, a g. Iva
Alaić-Alačević na violinu. Te večeri dat
će se također šaljiva opera u 1 činu
„Dijavska zarubitev“. Pjevanjem dirigira ka-
pelnik g. Hrabroslav Otmar Vogrić.

Ulazno ciano: za parter 1 K, sjedalo I.
vrste 1 K, II. vrste 50 para. Ulaznica na
galeriju 50 para, sjedalo na galeriji 50 para:
— Početak u 8 1/2 sati u večer.

Sve točke pjevanja uvježbao je kapelnik
g. Vogrić, koji je ujedno s djacima uložio
svoju vještinu, da koncert što liepše is-
pane.

Pozivljemo sve roditelje i rodoljube Hr-
vato, Slovence i Čeha, da mnogobrojnih
dodju na ovu prvu zabavu našeg pomlad-
ka, da timo doprinesu temeljnom kumenju
za zgradu, koja će u budućnosti ublaživati
nevolju i biedu našoj siromašnoj učećoj
mladoži.

Oprostna predstava.

Većeras dne 7. tek. mj. priredjuju
članovi »dramatskog odsjeka« u Pulji u
dvorani Narodnog Doma oprostnu pred-
stavu u korist svog člana g. Zvonimira
Tkalcu. Predstavljać će se »Sherlock
Holmes«, koju su nam već ove zime
s uspjehom prikazali.

Upozorujemo naše občinstvo na ovu
predstavu, da iskaže počast i tim putem
g. Tkalcu, vrstnom članu našeg dra-
matskog odsjeka.

Početak predstave u 8 1/2 sati večer;
ulazne ciane običajne.

Zaključak hrvatske škole u Šijani.

Subotu je bio zaključak godine na
družbinjoj školi u Šijani.

Istu je ljetos polazilo 437 djece i to
225 dječaka i 212 djevojčica. Ali o tomu
će više gvoriti obćini izvještaj, koji će
se porazdijeliti do malo dana.

Izložba ručnih radnja započet će 8. srp-
nja a svršit će 10. i to sva tri dana od
8 u jutro do 12 i od 3 po podne do 6,
te će roditelji i prijatelji naše dječice imati
prilike, da se uvjere o radnosti svoje
djece.

Rasprava proti našem uredniku. Sut-
ra 8. t. mj. imala se obdržavati proti na-
šem uredniku na okružnom sudu u Ro-
vinju porotna rasprava na tužbu popa
Eug. Corvo i nekog Antona Sumberaz-
Sotte ohojlec iz Sv. Nedelje kod Labina
radi tobžnje uvredle časti putem dopisne
iz Sv. Nedelje u br. 4 „Naša Slovo“ od
ove godine. Pošto je naš urednik nastupio
dokaz istine sa velikim brojem svjedoka,
to je jučer od okružnog suda obavješten
da se rasprava odgadjna na neizvjestno
vrijeme, da se uzmogno svi ti svjedoci
proslušati kod kotar. suda u Labinu. Da-
nas pak je naš urednik porod već predlo-
ženih 40 svjedoka podnio novi predlog, da
se prosluša još toliko svjedoka u dokaz
istine.

Osobna viest. Sa danom 1. t. mj. pro-
selo se zemaljski zastupnik i prijednik na
Zemaljskom Odboru, odvjetnik g. Dr. Ivo
Zuccon iz Pule u Poreč, gdje je ujedno
otvorio odvjetničku pisarnu.

Time je g. Dr. Zuccon ispunio davnu
želju naših na Poreštini, da imaju sadnj svojoj
odvjetnika u Poreču. Mi so radujemo na-

šima na Poreštini, što se u njihovoj
dini nastanio tako uman odvjetnik i od-
bran rodoljub, koji će svojimi vrlinama
od velike koristi i pomoći tamošnjem pu-
stvu. Ivi pak želimo svako dobro u
voj postojbini, stalni da neće ni u Pore-
zaboraviti na nas Slavene u Pulji i
svoju rođenu obćinu.

Promaknuće. Nas vrijedni i pravi
doljub g. Dr. Ivo Millić, sudac na no-
vomu sudu, premjesten je na vrhovno sudsko
Beč, kamo polazi 15. o. mj. Neznamo
bi na ovo: u koliko se radujemo naš
Dr. Ivi na ovom odlikovanju i proma-
knuću, toliko i žalimo što nas ostavlja, jer
nam je mnogo i mnogo potreban bio. Ž-
znao, da li nam ga baš, za to i oteče-
mo.

Voleđušan dar. Odlični rodoljub g. Ni-
ka Mardesić za izgbujnu novčarku, koju
našla gdjica Hermilina Rutzner, iz zalva-
nosti bio poklonio toj gospodjici zlatni
dalžon, a koji je onda poklonjen u kon-
družbinnih škola.

Iz Marčane, konceom maja 1910. (Izla-
o glavnoj skupštini Posujilnice.)

(Nastavak.)
Priznati mi je, da ljudi koji sačinjavaju
novi odbor (tj. i dva stara odboršnika)
niju su nikakvi stručnjaci u poslu knjige-
vodstva, ali nije bio ni prvi odbor kvali-
tativno bolji: ako se može reći tim mlađim
ljudem, da so razumiju u Raiffaiseni-
»koliko alljepac u boje«, to mogu ja-
svoje strano, i to na temelju iskustva, g.
Marottia opet utvrditi, da se on u
posao pak razumlje uprav toliko, kolko
»boži koji« u — kantar!

Ali upravo u tome, što se ti ljudi ko-
razumiju dostatno u stvar, zrealo se ras-
loženje naroda napram g. Marottiu i nje-
govom kandidatu veleč. Vinodolu, te sa-
težina poraza, što su ga doživljeli. Pozna-
je stvar, koliko našem seljaku imponu-
novac, bogatstvo i svećenički Jin, pak u-
sve to je narod nagradio g. Marottia i nje-
govoga kandidata a neopisivim nepovje-
renjem, dok je mene, siromašnog pučko-
učitelja, koji nemá ni na stolne hiljad-
ni svećenički red na sebi — odliko-
svojim povjerenjem!

Što to znači? Ljudi su uvidili, da se
neko doba u Posujilnici ne »barata«, ka-
prije, te da se htjelo opet »baratati«, pa
su se stavili na onu stranu, koja ne da
da se »barata« na račun Posujilnice,
tako su morala gospoda otkrknuti! Ho-
li iz toga što naučiti? Hm! Vuk dlat-
mnjenja, ali čudi nikada!

Priznajem, da ljudi koji upravljaju
naš Posujilnicom niju su nikakovi stručnjaci
u poslu knjigovodstva; nu, ako može do-
pisnik g. Marottia za njih upotrebiti ma-
taforu, da se oni razumiju u Raiffaiseni-
»koliko alljepac u boje«, tada smijem i
i to na temelju iskustva, utvrditi —
se i g. Marottiu u taj posao razumlje uprav
toliko, koliko »tenor di magglo« u —
ziku!

(A da ne pretjerujem, predlažem ovu
Ako je g. Marotti sposoban samo po jed-
članak prihoda i razhoda u pojedine glavne
knjige iz Dnevnikla blagajne upisati, pa
protumačiti ovogodišnji obračun i konsta-
tirati stanje blagajne — ja sam istra-
od 31.12. 1910. »kad. ser. društvu Istra«
doprinesiti K 50 (pedeset); inače nek g.
Marotti istomu društvu polovicu isto svote
doprinesit Prima li predlog?)

Ali upravo u tome i za to, što se dru-
stveni članovi, pa ni većina članova od-
bora ne razumiju dovoljno u knjigovo-
dstvo, zrealo se i odrazuju raspoloženje čla-
nova Posujilnice naprama g. Marottiu i
njegovom kandidatu, te sva težina poraza
što su ga doživjeli, i još više jer našemu
seljačkomu svijetu nije imponiralo ni bo-
gatstvo ni časti. Odkako toliko nepovje-
renje naprama toj gospodi? Ljudi su uvi-
dili, da se od neko doba u Posujilnici
»barata« kano negda, nego da so sada radi-
na temelju pisanih pravila i nedopustajućih

opet u Posušnici ina... abota i... (Sluđi.)

Lošinjski kotar:

Mađ. Lošinj, 26. VI. 1910. Škola Družbe sv. Ćirila i Metoda proslavila je danak ovdje u školskoj zgradi spomendan sv. bratce Ćirila i Metoda.

Program svečanosti počeo je u 8 s. sa sv. misom u stol. crkvi. Sv. misu je odslužio veći gosp. P. Sabalja. Za vrijeme sv. mise pjevali su na koru uz pratnju orgulja učenici iste škole pod ravnanjem upravitelja škole. Crkva bijaše dupkom puna naroda!

Poslije sv. mise krenula je školska mladež u krasnom broju pod pratnjom gg. učitelja i roditelja u školu, gdje je bio nastavak svečanosti.

Upravitelj škole pozdravio je prisutne — a poslije njega držao je krasno predavanje o životu i radu sv. apoštola veći. g. P. Sabalja. Duboko i krasne misli pokretačice, koje vladaju narodima — misli — koje su vodile „Slavenske velikane“ prikazao je veći. gosp. tako živo, da je cijelo predavanje saslušano bilo sa velikom pažnjom — a uspjeh nije uzmanjko. Poslije stupio je napred upravitelj škole te je govorio „o narodnom blagdanu — o radu drugih naroda na kulturnom polju — o dužnostima Hrvata!“ Cijelo predavanje bilo je praćeno pažnjom, a osobito onaj dio gdje je predavač živo istaknuo tužnu našu povjest i sadašnjost — te način naše borbe.

Svaka točka bila je praćena pjevanjem gojenaca naše škole, pod ravnanjem g. učitelja Beera.

Ovu lijepu školsku proslavu posjetilo su sve odlične hrvatske lošinjske obitelji, a na čelu im naši lošinjski narodni prvaci.

Upravitelj škole svima je najljepše zahvalio na posjetu, te za vrijeme gromke pjesme „Lijepa naša...“ pohranjena bi zastava ove škole sa slikom slavnih velikana i apoštola sv. bratce Ćirila i Metoda.

I tako je završila ova krasna školska svečanost, koja i opet svjedoči, da jesmo — i da nas ima — jer se naših par porpdića još uvijek majmunski dere — da nas neima.

Iz Malog Lošinja nam piše neki Josip Zacevich na dopis iz Čreša u br. 28, da nije istina te on u znak protesta nije htio izvijestiti zastavu na dan „Družb. skupštine“, već naprotiv da je vijela od 8 sati u jutro do zalaza sunca.

Iz Malog Lošinja nam javljaju, da se nakon dvogodišnjeg izbjivanja tamo povratio iz južne Amerike učitelj Josip A. Kraljić te preuzeo opet vodstvo Družbine škole u Malom Lošinja.

Krčki kotar:

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu, da udovolji željama i potrebama kupalističkih gostova mjesta Rab i Lošinj, uzelo je u zajam parobrod „Andromeda“ koji će u mjesecima srpanj i kolovoz o. g. podržavati redovitu svezu između Rijeke Opalije-Lovrana-Raba te Velog i Malog Lošinja (luka sv. Martin).

Parobrod će imati toli na polasku iz Rijeke koli na dolasku na Rijeku priključak na bečki brzivlak, tako da neće biti primorani putnici prenoćivati na Rijeci, nego će moći toli na polasku koli na povratku odmah putovanje nastaviti.

Osim toga preduzimati će parobrod „Andromeda“ svake nedjelje i četvrtka razne izlete iz Lošinja i Raba za Nerezine, Susak, Unije, Olib, Novalj, Lopar itd.

Ostalo pruge koje podržavaju parobrodi „Frankopan“ i „Kvarner“ ostaju i nadalje u krijeposti.

Pazinski kotar:

Prva knjižnica u Pazinu. Danas u narodnoj prosvjeti imadu veliku ulogu i valjano uređene javne knjižnice. Radi ove njihove važnosti za narodnu prosvjetu uzelo

si je i akad. fer. društvo „Istra“ medju ostalim za zadaću, da podigne što više puč. knjižnica u Istri.

S obzirom na položaj, što ga imade grad Pazin u našem narodnom životu, bila je prva briga društva, da u ovom mjestu osnuje knjižnicu, te je nakon pet mjesecnog avog opstanka dne 7. II. 1909. otvorilo ovdje knjižnicu. Polovicom lipnja prekoratio se broj 1000 izdanih knjiga od osnutka knjižnice, a za koji dan prekoratio će isti broj svezaka knjiga u knjižnici. U ovoj godini se poprečno na mjesec izdalo 92 knjiga na 35 čitalaca. Opaža se, da do sada nema nijednog čilaca iz okolice, što moramo sa žalostu iznijeti.

Knjige se izposiđuju svake nedjelje i blagdana od 10—11 s. prije podne, a u druge dane mogu se dobiti, ako je prisutan knjižničar.

Iznijeli smo ove podatke s nadom, da će moguće djelovati na pozvane krugove, da utječu na šire slojeve kod kojih još nema razumjevanja glede koristi čitanja dobrih knjiga, da se onda uzmognu okoristiti ovom knjižnicom.

Kroz mjesec lipanj primilo je društvo od Dolenjske podružnice „Prosvete“ Novo Mesto 25 knjiga, a od Dr. I. Pošćića i prof. J. Jakoe po K 20. Zivili darovateljli Akad. fer. društvo „Istra“, Pazin.

Sa hrvatske gimnazije u Pazinu. Pišu nam iz Pazina: Na ovoj c. k. hrvatskoj gimnaziji bili su ispiti zrelosti dne 30. lipnja i 1. i 2. srpnja pod predsjedanjem gosp. pukrajinskoga škol. nadzornika Franja Matejčića. Od 18 kandidata proglašeni su zrelima s odlikom: Antun Kajapić iz Novaka (Pazinskih), Božo Milanović iz Kringe, Djevočaj Perić iz Zminja, Ernest Šterpin iz Vizinade i Antun Zapin iz Vabriga; zrelima: Ivan Bačić iz Pićana, Rudolf Defranza iz Cepića, Vjekoslav Erjavec iz Križke vasi u Kranjskoj, Luka Fabac iz Fabaca, Ante Flego iz Buzeta, Dragutin Fonda iz Škednja pri Trstu, Antun Iyeša iz Premanture, Božo Rimanić iz Zarečja, Bazilij Sancin iz Škednja pri Trstu, Rudolf Stergar iz Kanfanara i Josip Šajina iz Laništa. Jedan kandidat bi odbijen na pō godine, a 1 je odgođen ispit do jesenskoga roka.

„Sokol“ u Pazinu obdržavat će dne 8. tek. mj. u 6.30 sati za podne u prostorijama Hrvatske čitaone izvanrednu glavnu skupštinu u svrhu pogovora o župnom sletu i popunjenu odbora.

Zminj, 26. VI. 1910. „Ei fu“, tako pjeva Manzoni o velikom Napoleonu, nu tu nije govora o njemu već o rusem dođuše tijelom velikom, ali duhom malenom Zminjskom Napoleonu Rovis, ili vulgo „Orku“.

Natrag par godina vodja svih šarenjaka i Kraljeva Zminjskih, a danas se svi ovi dižu proti njemu; oni, koji su mu negda bili najrevniji pomagači u nepoštenom radu oko odnarođivanja našeg naroda, digoše kuku i motiku proti njemu te ne će više da znadu za nj. Nešto pred 12 godina ustrojio je „la banda cittadina“ i onim istim danas već zardjalim trubljama prirediše mu isti njegovi sumisljenici mačju deraču radi prošlih čina, a najviše šta se zauzeo, da bude siromašna i nevinna jedna djevojka na nepošteni način razli krađe kažnjena.

Prošli ponedjeljak bila je najmo rasprava na okružnom sudu u Rovinju i dotična djevojka bila je riješena, a optužena je bila od ovdješnje poznate Ane Rovis, svakinje poštenog Napoleona, da joj je pokrala veliku svoju novca. S ovakovom nepoštenoin izmišljotinom htjela je najne Ana Rovis da ne plati novinoj djevojci, što je kod nje poštenim načinom zaradila; ali se ljuto prevarila, jer je pravica progovorila. I u ovakav jedan nepošteni čin umiješno se naš slavni „Orko“ kao mešetar. Ali za to je i dobio plaću od samih ovojih „consilicenta“. Kad se iza rasprave vraćao

iz Rovinja, dočekao ga lupajući po raznim starim predmetima i trubljama i ovakvom glazbom dopratioše do kuće. Čas je bio bliži, čas je bio žut — sve je moguće htje promijenjivao na svome licu videći, da ga zapuštaju oni, koji su mu negda bili na ruku u svakom pogledu, a sada mu pripravljaju ovakvo slavlje.

Napoleone, Napoleone, došlo je doba, da okajes i opereš svoje hjae i grijehje; prisilili su te na to samli tvoji; došlo je i tvoja subota, da dobjes plaću za svoj rad.

Koparski kotar:

Traži se pisar. C. k. kotarski sud u Kopru traži pisara višestoga u govoru i pismu talijanskomu i slovenskomu jeziku. Dnevna plaća K. 2.20.

Pjevačko čitalačko društvo „Vojtačić“ u Cezarjih kod Koprā moli susjedna bratska društva, koja kans sudjelovati kod njegove zabave dne 17. o. mj. neku to čim prije odboru prijave sa navodom pjesme, s kojim žele sudjelovati.

Razne primorske vesti.

Obstrukcija u Beču. U zadnjem broju smo javili, da su naši zastupnici u proracunskom odboru počeli obstrukciju proti vladi u raspravi o talijanskom sveučilištu, kog je vlada predložila da se smjesti u Beču za 4 godine, a poslije tog vremena, da se prenese u talijansko područje.

Naši jugoslavenski zastupnici tražili su povodom toga od carske vlade također za naš narod jednu visoku školu u Ljubljani, priznanje nauka sveršenih na zagrebačkom sveučilištu i drugih srednjih i pučkih škola.

Pošto je vlada sve te zahtjeve naših zastupnika odbila, započeo tād borbu proti vladi sa obstrukcijom. Cijeli prošli tjedan održaše se naši junaci, govoreći po 8 i 10 sati neprestano. Većina, vladi prijatna stranka htjela je umoriti naše time, da se drža sjednice neprekidno dan i noć, ali je uvjerala, da ni to nebi pomoglo, te je u subotu večer došlo do primirja s našima i sjednica zaključena a nova urečena za ponedjeljak, koja je bila kratka. U utork je imala početi specijalna rasprava o talijanskom sveučilištu, te ako vlada ne udovolji zahtjevima naših zastupnika, nastavit će se opet obstrukcija, za koju su naši tako pripravnai pa da se drže sjednice makar do Božića.

Ponedjeljak pod večer počelo se je mnogo govoriti o tom, da stranke od većine traže načina, kako bi se zadovoljilo željam naših zastupnika, da prestane obstrukcija. Vlado bi to bilo milo, jer bi rado, da se ovaj ovog mjeseca stvore neki zakoni o novih porezih, bez kojih da nebi mogla dalje. Reći ćemo već sada, da ti novi porezi nebi baš takli siromaha, nego bi takli rajišaje i one, koji imaju velike dohodke. Proti takovim zakonom naši nebi bili.

U zadnji čas dolazi nam iz Beča brzajuvna vjest, da je vlada utork na večer odgodila parlament, pošto višidne stranke pokazale se nemoćne da skro obstrukciju.

Instalacija dvaju hrvatskih biskupa. Na Petrovu obavila se jo instalacija dvaju novoimenovanih hrvatskih biskupa, i to presvjat. g. Dra. Ivana Kračca u Djakovu, stolici velkog i slavnog biskupa Strossmajera, i presvj. g. Roka Vučića u Senju.

Obje instalacije obavljene su vrlo svečano i velikim slavljem.

Podpora tućom oštećenim. Prošlog tjedna podnijeli su naši zastupnici Leginja, Mandić i Spinić u carevinskom vieću presni predlog za tućom oštećene u selima Zminjske občine Festi, Čubani, Rojčići, Zgombi, Cere Haluzi, Gojman i Kinkeli. Tiži predlogom pozivaju carsku vladu, da dađe štetu čim prije procjeniti i oštećenima pruži izdašnu državnu podporu iz zaklade za ublaženje biede.

Dr. Juraj Žerjavić. Dne 1. o. mj. preminuo je u Marija Bistrici (Hrvatska) tamošnji župnik Dr. Juraj Žerjavić u 68 godini života.

Dr. Juraj Žerjavić radio je mnogo u politici kao pravas i pod zloglasnim Hhuenom trojio progone i zatvora. Doprinio je vrlo mnogo za kulturne svrhe domovine, a okolitnom seljačtvu bio je pravi otac. Tako je nedavno o svome trošku podigao u obližnjim selima svoje župe dvie pučke škole, a u velike je zadužio Hrvatsku, poklonivši 200.000 K za ustrojjenje tehnike u Zagrebu.

Viećna uspomena uzor svećeniku i rodoljubu!

Izvjekštaj o skupštini Družbe u Cresu prekinuti smo za ovaj broj radi drugog važnog gradiva, koji bi zastario kad bi zaostao za kasnijoj omyetodanjenje.

Mladi Hrvati. Izšlo je 7. broj ovog omladinskog lista sa ovnu sadržajom: 1. R. Katalinč Jeretov: 5. srpnja — 2. Vladimir Nazor: Djedovi darci. — 3. R. Nikolić: Pušto žulje. — 4. * O pravi. — 5. M. Zornić: Vjerni uskok. — 6. * Napoleon i ugljevar. — 7. * * Veselo zgode majmuna Fioka. — 8. V. C. Rumić: Fred ikononi. — 9. * Kako suda djeca o ratu i miru. — 10. * * Kako je Robert Peury otkrio Sjeverni pol? — 11. V. Nazor: Prve htace. — 12. T.: iz moje torbice. — Zagonetke.

Upozorujemo naše čitatelje na oglas Podružnice Gospodarske Zveze u Tratu, koju preporučamo.

Prigodom odlaska iz Podgrada u Rovinj nisam se mogao oprostiti osobno sa svimi prijatelji i znanci u ovome kotaru pak činim to ovim putem pozdravljajući ih najsrdačnije. Podgrađ, 5. jula 1910. Gjurjo Gorazza c. k. savjetnik zemaljskog suda.

Prodaje se uz povoljne uvjete liepa jednokatnica obnovljena sa 4 sobe i uuzgrednim prostorijama u sredini Pazina na zračnom položaju.

Poblizije upute i razjašnjenja dajo Liberat Uljanic u Pazinu (Istra).

Dr. L. NOVAK
specijalista za porodjaje
i ženske bolesti
prenio je svoj ambulatorium
u Via Lacea 24.
Ordinira od 3—4.

Skladište
dalmatinskog ulja **MARIJA ERGA**
Pula — Via Innominata — Pula.
Prodaja na malo i na veliko.
I. uljo samotok — — — — K 1.28
II. „ čisto maellново — — — — „ 1.20
III. „ 80% „ — — — — „ 1.12
IV. „ 60% „ — — — — „ .96
Za trgovce na veliko uzorci na zahtjev i uz cijene po pogodbi.

POZIV

na glavnu godišnju skupštinu
Velološinskog društva za štednja i
zajmovo registr. zadruga na neogr. jam-
čenje, koja će se držati dne 17. srpnja t.
g. u 5 sati po podne u društvenim pri-
storijsama sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće uprave.
2. Potvrda računa za god. 1909.
3. Potvrda ili promjena odbora.
4. Slučajni predlozi.

Svakomu ostaje slobodno kroz 8 dana
pregledati izložene račune.

Odbor.

Krumpir ovogodišnji

najbolje kakvoće ima u svojem skladištu
Podružnica Gospodarske Zveze u Trstu
uz umjerene cijene.

Lahka zasluzba za svakoga
4 do 10 kruna na dan

prodajom robe za svakoga neobnohno po-
trebite. Poslijte Vašu adresu uz 75 para u
markama i primiti ćete uzorak i cjenik.

Firma F. P. 169

Beč, VII. Mariahilferstrasse 76.

Prigodna kupnja!

Krasna žepna ura s lancem
samo K 3.50.

Nakupio sam 30.000 komada, radi toga
razasijem krasnu 36 sati iduću Gloria-
srebrni remontoir-sat, švajcarska radnja sa
lepo graviranim oklopom i liepim pozla-
ćenim ili posrebrjenim lancem, točno iduću
samo za K 3.50.

Nadalje nudjam pravi pozlaćeni, 36 s.
iduću anker remontoir prve vrsti švajcarski
sat s pozlać. lancem za K 5.—, 3 god.
pism. jamstvo za svaku uru.

Razasijte potzecem S. KOHANE izvozna
kuća švajcarskih ura KRAKOV br. 136.

Nebrojene priznanice i opetovne naručbe.
Ako nije po volji vraća se novac.

Illustrirane cjenike šalje besplatno.

NAVICA DALMAT. ZLATARNA

ANT. RADIC (SPALATO)

Nikada više!

neću mijenjati sapuna - dakad
rabim Bergmannov Stecken-
perd - Lilienmilch-sapuna
(marka Steckenperd) od
Bergmann & Co., Tetschen
n/Elbe, jer ovaj sapun je
dugo čuva kožu od sunčanih
pegla i uzdržuje lepu, me-
kanu i nježnu pāt.
Komad po 80 para dobiva
se u svim ličarni- a, dro-
gerijama i dućanima parfu-
merijama.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Punt.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. maja 1910. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje podne 5.—	odl.	VPUNAT	dol.	po podne 4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.10	dol.	Malinska	odl.	3.85
6.15	odl.	Omišalj	dol.	3.05
6.45	dol.	Rijeka	odl.	2.55
6.55	odl.		dol.	2.—
7.40	dol.		odl.	2.10
7.45	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.		odl.	12.55

Uvjelno pristajanje u Sjilicama.

Pruga: Baška-Rijeka.

Svaki Utorak Cetvrt. Nedjelja	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Poned. Subota
prje podne 8.40	odl.	VBaska	dol.	po podne 6.10
4.50	dol.	Punat	odl.	5.—
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjelno pristajanje u Staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorak Potak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prje podne 7.20	odl.	VRJEKA	dol.	po podne 4.15
7.55	dol.	Opatija	odl.	3.49
8.—	odl.	Beli	dol.	3.30
9.20	dol.	Merag	odl.	2.10
9.30	odl.		dol.	2.—
10.20	dol.		odl.	1.10
10.30	odl.		dol.	1.—
11.—	dol.	Krk	odl.	12.30
11.10	odl.		dol.	12.20
prje podne 12.40	dol.	Baškanova	odl.	10.50
1.—	odl.		dol.	10.40
3.—	dol.	Rab	odl.	8.40
3.30	odl.		dol.	8.30
5.15	dol.	Veli Lošinj	odl.	6.45
6.25	odl.		dol.	6.25
6.35	dol.	Mali Lošinj	odl.	6.25
6.45	odl.		dol.	6.15
6.30	dol.	NEREZINE	odl.	5.30

Uvjelno pristajanje u Punt i Leparu.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki Cetvrt.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Cetvrt.
prje podne 7.20	odl.	Rijeka	dol.	po podne 7.50
7.55	dol.	Opatija	odl.	7.15
8.—	odl.	Lovran	dol.	7.05
8.15	dol.		odl.	6.50
8.20	odl.		dol.	6.40
12.—	dol.	Rab	odl.	3.—

Pruga: Rieka-Opatija-Veli i Mali Lošinj
(kroz mjesec srpanj i kolovoz).

Srijeda Subota Srijeda	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Poned. Petak
prje podne 10.50	odl.	Rijeka	dol.	po podne 6.50
11.30	dol.	Opatija	odl.	6.10
11.40	odl.		dol.	6.—
11.55	dol.	Lovran	odl.	5.45
12.—	odl.		dol.	5.40
prje podne 4.20	dol.	Rab	odl.	1.10
4.50	odl.		dol.	1.—
6.30	dol.	Veli Lošinj	odl.	11.—
6.40	odl.		dol.	10.40
6.50	dol.	Mali Lošinj	odl.	10.30

Ravnateljstvo al priznaje pravo — prema okol-
nostima — promjene plovitbenog reda.

Širite „Našu Slogu“.

POZOR!

Kod Podružnice Gospodarske Zveze iz Ljubljane
u Trstu, ulica G. Galatti, br. 14 tik velike pošte, može se do-
biti uz najpovoljnije cijene svakovrstnog i dobrog sumpora,
dobre engleske modre galice i-svakovrstnih umjetnih gnojiva.
Može se dobiti i svakovrstnu drugu robu. Zastupstvo
mlina Količevo (Gjuro Rašica).

SPLIT - DALMACIJA

Mineralno sumporno jedno kupalište
NAGY i drug

najjači i najljekovitiji sumporni izvor EUROPE, najboljati na joda u opće sa
jedino obstojećim uspjesima ozravljanja jer UNIKUM kroz sretno kemično
spojenje od sumpora, joda, soli i bromida u izvanrednoj količoi. Lječilište za
bolesti svake vrsti. Lječi se kupanjem, pićem, blatnim oblozima itd. U 1 litri
sadržava 31.504 gr. Cijelu godinu otvoreno. Preporučuje se osobito onim, koji
su već više lječilišta pohađali bez ili malim uspjehom. Voda naša, sol i blato
otprema i izvješće daje uprava kupališta.

Ravnateljstvo tvornice opeka u Puli.

Ravnateljstvo tvornice opeka stavlja p. n. obćinstvu do znanja, da
imade u svojoj tvornici više vrsti dobro izpaljene opeke, i to u velikoj
zalihi. Izrađuje se: Opeka za zid, pločice za izpod žljebnjaka, mala
opeka za zid, žljebnjaci, mali žljebnjaci, dvostruko utorni po-
svema prekrivajući crijep sa pripadajućimi žljebnjaci, koji su na
posebnim strojevima radjeni. (Ovi proizvodi jesu pod jamstvom prosti
od soli.)

Upozoruje p. n. obćinstvo na dvostruko utorni crijep za pokrivanje,
koji se može bolje preporučiti nego li žljebnjaci, jer imade tu prednost
što bolje pokriva, posvema je nepromotiv, imade trajnu otpornu snagu
proti vjetru te se može privezati, a osim toga jest po m² za 50 kg laglji
od žljebnjaka te osobito trajan bez obzira na to, što je mnogo jeftiniji a
radi svoje jednostavnosti netreba kod pokrivanja posebnoga strukovnjaka.

Ravnateljstvo tvornice.

KAMEN ZA GRADNJE

iz najboljih kamenoloma okolice (kamenolomi Varetan u đugoj uvall).

MORSKI PJESAK.

Sva građa u svakoj količini dovaža se na lice mjesta uz najpovolj-
nije cene. Morski pjesak izvaža se i van Pula.

Skladište i ured u PULI, Via della Valle br. 11. - Telefon br. 21.

Josip Blašković, vlastnik kamenolomā.

NOVO!

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1. Vis-a-vis Arone.

Vlastnik: Frane Barbalic

sasma nanovo i moderno uredjen, sa liepim i zračnim sobama, oprem-
ljenim sasma novim pokućtvom i posteljnom.

Sasma u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvaja, blizu
kolodvor.

Poslužba brza i točna, cene vrlo umjerene. — Ulaz sa ulice
Arena br. 1 i sa restauracije piazza Ninfea br. 1, vlastništvo istog
gospodara.

Preporuča se našem obćinstvu uz geslo: SVOJ K SVOMU!

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda